

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmanek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_≤

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lokality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto J. Špaček.

A photo of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Královopolská 147

612 00 Brno

E-mail: pv@iabrn.cz

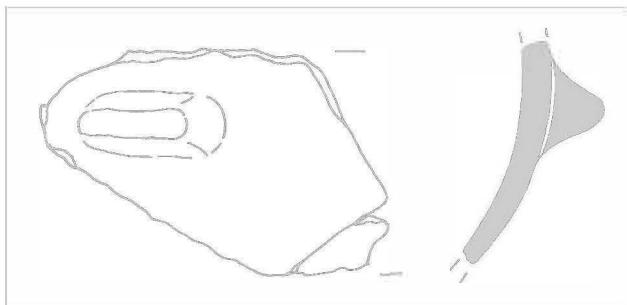
Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrn.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 12: Opava. Ulice U Jaktařské brány. Keramický fragment KLPP z objektu s. j. 506. Abb. 12: Opava. U Jaktařské brány Strasse. Das keramische Fragment der Lausitzer Urnenfelderkultur aus dem Objekt s. j. 506.

tovatelné obecně do období popelnicových polí (k výzkumu viz kapitola Středověk a novověk).

Ladislav Kaiser, Petr Večera

Literatura

Čižmář, Z., Kohoutek, J. 1998: Předběžná zpráva o výzkumu kláštera Hradisko u Olomouce v roce 1996. *Archaeologia historica* 23, 335–351.

Resumé

Olomouc (Bez. Olomouc), U Hradiska Str. Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung

OLOMOUC (K. Ú. TOPOLANY, OKR. OLOMOUC)

U. Bří Čapku. Doba bronzová. Hrob. Záchranný výzkum.

V trase výkopu ST VIII pro kanalizační potrubí v travilánu obce Topolany byl zdokumentován výkop 1527 kruhového tvaru obsahující keramiku středodunajské mylovoj kultury. Jedna ze tří keramických nádob obsahovala lidské kosti (cranium = infans), tudíž se jednalo o hrob.

Miroslava Plaštiaková

Resumé

Olomouc (Bez. Olomouc). Topolany. Bronzezeit. Grab. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-MĚSTO, OKR. OPAVA)

Ulice U Jaktařské brány, parcela č. 592/1. KLPP. Sídliště ?. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologicky výzkum (č. akce NPÚ Ostrava 14/08) viz kapitola Středověk a novověk, Opava, ulice U Jaktařské brány, parcela č. 592/1. Zkoumané místo se nachází na mapě ZM ČR 1:10 000, číslo listu 15-32-19, identifikační koordinát 236:291.

V chodníku vedle silnice, v místě styku ulic U Jaktařské brány a Na valech, byla vyhloubena zápicová jáma o rozměrech cca 1×2 m pro protlak optického kabelu pod vozovkou. Výkop nazvaný S4 zasahoval až do podloží a porušil archeologické situace. Pod středověkými nálezy byla zjištěna cca 0,4 m mocná hlinitá kulturní vrstva (s. j. 121), ležící na sprašovém podloží, ovzorkovaná třemi malými keramickými střepy patřící KLPP. V čelním profilu P6 byl zaznamenán mělký objekt (s. j. 506), zahľoubený do vrstvy s. j. 121 a podloží. Z výplně výkopu se počalo získat jeden keramický fragment zdobený plastickým výčnělkem patřící též KLPP (obr. 12) a menší hrádu mazanice.

Pavel Malík

Resumé

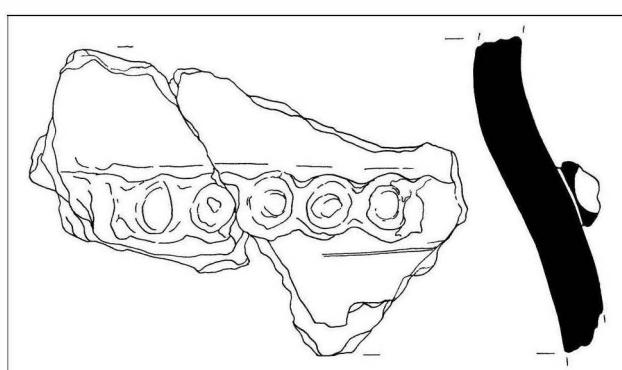
Opava (Kat. Opava-Město, Bez. Opava). U Jaktařské brány Strasse. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-PŘEDMĚSTÍ, OKR. OPAVA)

Náměstí Sv. Hedviky, parcela č. 72/2,72/1, 77/15. KLPP. Sídliště (?). Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum (č. akce NPÚ Ostrava 13/08) viz Opava, Náměstí Sv. Hedviky, parcela č. 72/2. Zkoumané místo se nachází na mapě ZM ČR 1:10 000, listu číslo 15-32-19, identifikační koordináty 177:325, 175:318, 186:320, 181:315, v prostoru mezi nimi.

Ve výkopu pro kanalizační šachtu uprostřed vozovky o rozloze cca 2×1 m, nazvaném sonda S2 byl zachycen okraj pravěkého objektu vyhloubeného do sprašového podloží. Jeho zjištěná hloubka činila 1 m a horizont jeho svrchní výplně se nacházel 0,8 m pod stávajícím povrchem, v cca 267,2 m n. m. Byly rozeznány tři jeho výplně, které obsahovaly okolo stovky fragmentů keramiky. Některé z nich byly zdobeny plastickou lištou s délky a jiné se zásekem na hraně výdutě. Uvnitř při bázi svrchní výplně

Obr. 13: Opava. Náměstí Sv. Hedviky. Keramické fragmenty. KLPP z objektu. Abb. 13: Opava. St. Hedvika Platz. Die keramischen Fragmente der Lausitzer Urnenfelderkultur aus dem Objekt.

se nacházel velký valoun. Dále bylo při zaškrabávání povrchu sektoru A a C nalezeno množství malých zlomků pravěké keramiky, z nichž mnohé lze zařadit do KLPP (obr. 13).

Pavel Matík

Resumé

Opava (Kat. Opava-předměstí, Bez. Opava). St. Hedvika Platz. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung?. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KATEŘINKY, MALÉ HOŠTICE, OKR. OPAVA)

„Na hoštických lukách“. Starší doba bronzová, KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V době únor–září 2008 probíhal v místě záchranný archeologický výzkum vyvolaný stavebními pracemi spojenými s realizací komunikace – spojky S1. Výzkum zachytí rozsáhlé polykulturní sídliště, jehož součástí byla také jedna zahloubená jáma, kterou lze na podkladě keramického materiálu přiřadit do mladšího úseku starší doby bronzové (mladá únětická–stará věteřovská) a 26 zahloubených jam, které je možno na podkladě keramického materiálu datovat do průběhu lužické kultury, a to její plănické fáze.

Jiří Juchelka

Resumé

Opava (Kat. Kateřinky/Malé Hoštice, Bez. Opava). „Na hoštických lukách“. Ältere Bronzezeit. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

„Na stanech“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2008 pokračoval výzkum na polykulturní sídlištní lokalitě v bývalé polní trati „Na stanech“ (srov. PV za rok 2007). Zkoumány byly jednotlivé parcely, respektive jejich části zasažené výstavbou jednotlivých RD. Celkem zde bylo během této etapy prozkoumáno 32 ploch pro RD a větší souvislá plocha u železniční trati určená pro výstavbu 4 řadových RD. V rámci uvedených ploch bylo prozkoumáno značné množství objektů, které na základě nálezového fondu můžeme chronologicky zařadit do období popelnicových polí doby bronzové. Vedle množství klasických zahloubených objektů různých velikostí zde byla na parcele č. 2724/6 objevena i část příkopu zatím blíže neznámého účelu (14). Ten byl poměrně hluboký, orientovaný ve směru S–J, a na jižní straně pokračoval za hranicí zkoumané plochy. Stěny příkopu byly ve svrchní části šikmě až strmě šikmě, v části spodní pak kolmě. Dno bylo v podélné ose zvlněné, v příčné pak mělo nišovitý charakter. Objekt byl prozkoumán čtyřmi sondami (A až D), které byly odděleny cca 50 cm širokými

Obr. 14: Opava-Kylešovice: Pohled na zkoumanou část příkopu (obj. 520) od jihu. Ukončení příkopu se nachází v těsném kontaktu s obj. 519. Stav během výzkumu. Foto P. Stabrova. Fig. 14: Opava-Kylešovice: Excavated part of a ditch (feature Nr. 520) viewed from the south. The end of the ditch is situated in the direct contact with the feature Nr. 519.

kontrolními bloky. Celková zachycená délka příkopu činila 695 cm. Ustí příkopu bylo nejužší na jižní straně, kde činilo 70–75 cm, nejsířší naopak v části severní, kde dosahovalo až 145 cm. Bereme-li však v potaz průměrnou šířku spodní části příkopu, činila tato 50–60 cm. Hloubka příkopu (v podloži) narůstala severním směrem z 95 cm na 125 cm. Severní ukončení příkopu bylo oblé a strmuší si ji odděleno od těsně sousedícího oválného objektu. V zásypu příkopu byly silně zastoupeny kusy mazanice (některé s konstrukčními otisky – převážně prutů) a spálené dřevo ve formě roztroušených uhlíšť. Vedle toho zde bylo nalezeno 103 mív jedenoteck keramiky, opracované kameny, jeden fragment mlečitého kamene s vrtaným otvorem a jedna silexová mikročepelka.

Obsaženější zpráva bude podána po dokončení zpracování veškerého nalezeného materiálu.

Pavel Stabrova, Peter Kováčik

Resumé

Opava (Kat. Kylešovice, Bez. Opava). „Na stanech“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.